

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 1 K., negyedévre 3 K. — 1.
Vidéken " 6 K. " 4 K. 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamoreaux-palota, földszint.
AS ADVARSAN ÁNTUL.

Hajdumegye közgyűlése.

Tisza Kálmán szelleme.

Nagy elvek — kis szögön.

Nevezetes napja volt tegnap Hajdúvármegyének: a tavaszi közgyűlése. Nem a tárgysorozat gazdagsága emelkedett ki a rendes közgyűlések színvonalából, hanem az a vesszőfuttatás, amelyet a régi rendszer embere, Lengyel Imre táblabíró rendezett az új rendszer hiveinek.

Ha nem Lengyel Imre mondta volna el azt a beszédet, hanem az érintetlen függetlenségi- és 48-as pártiak közül valaki, lerombolta volna vele azon pártkeretet, amelyen belül a mai többség emberei élvezik a hatalom verőfényét.

Igy is nagy hatása volt a Lengyel Imre egyéni elfogultságban szenvedő felszólalásának; de hátha még azokat elfogulatlan, érintetlen ember mondta volna, *akinek hihetne is a megyegyűlés, a Bocskay vármegyéje?* Akkor lett volna csak annak igazi hatása!

Mit is mondott Lengyel Imre? Azt, hogy a függetlenségi- és 48-as

párt a maga nagy, tiszteletet parancsoló, nemzetbaldogító elveit — akár csak Tisza Kálmán a bihari pontokat — kis szögön akasztja.

De ime, a törvényhatóságok nem akarnak kellemetlenkedni, még ártatlan feliratokkal sem, hanem még ők is szögön akasztják — az elveket.

Maga a függetlenségi- és 48-as párt vezérszónoka, dr. Baltazár Dezső is gondolkodóba esett, bizonyára az állandó választmány javaslatától, amely a régi elv végleges szögön akasztását jelentette volna és a kínos szorultságban megtalálta a formulát, amely nem üti ugyan agyon végleg az elvet, de azért csak olyan kurucos, mint a csatatéren kimúlt ló lábára vert patkó. Fényes az, de azzal nem tapossa meg az a paripa a rögzös utat.

Először általános helyesléssel fogadták az állandó választmány javaslatát, azután még nagyobb helyesléssel a Lengyel Imre indítványát, végül pedig valóságos örömmujongást keltett a szerencsés formula. A 48-as párt sarkalatos elveinek vallásában nem szabad így ingadozni még akkor sem, ha Lengyel Imre — kuruckodása kényszeríti is a pártot az önbecsülésre...

A szivarhamu.

Fürdés után a vivóterembe mentem, hogy Cavour Pált megkeressem. Csakhamar megtaláltam; egy kereveten feküdt, fogai között égő szivart tartva. Tuzet kértem tőle, de a helyett, hogy szivarját nyújtotta volna felém, egy doboz gyufát adott.

Kérdőleg néztem reá.

— Régi szokás ez nálam, melyet megöriztem, mióta egy asszony kezeiből megmentett, — szólott magyarul.

— Nem látom az összefüggést — mondtam közömbösen, mert nem tudtam, hogy hajlandó-e engem felvilágosítani.

Rövid idő múlva megszólt:

— Igaza van, nehéz megtalálni.

— Micsodát?

— Nos, az összefüggést a szivarhamu és egy szerelmi kaland között.

— Igen, igen kis ok, nagy okozat. Bizonyára összeveszett egyszer a kedvesével, mert vigyázatlanságból égő hamut ejtett vadonatuj ruhájára.

Cavour nevetett:

— Nagyon téved! Hallgassa csak.

Tíz éve most. Ezy angol vonat dohányzó-szakaszában ültem, hogy szivarozva üzzem el az utazás unalmait.

A szakasz üres volt, de kevéssel a vonat indulás előtt egy fiatal asszony foglalt helyet benne.

— Engedje meg nagyságos asszonyom, hogy figyelmeztessem, hogy a dohányzóba került.

— Nem baj, uram!

Egy hivatalnok bezárta az ajtót...

A vonat megindult. Én felálltam, lebozsítottam az ablakot és gondolva, hogy egy hölgy jelenlétében még sem illő dohányozni, égő szivarom ki akartam dobni az ablakon.

A hölgy mosolyogva szólt:

— Hagyja csak kérem, szivarozzék tovább, szeretem a dohányszagot.

Nagy örömmel kaptam az engedélyen, kényelmesen elhelyezkedtem a sarokban és megnéztem utitársnőmet. Nagyon szép, szőke haja, fekete szemű asszony volt. Most már emlékeztem reá, hogy láttam a perronon fel s alá járkálni, mintha valakit keresne.

Megemlítém ezt előtte, hogy beszélgetést kezdjek.

— Igen, én voltam, a férjem keresetén; találkát adtunk a pályaudvaron, de nem jött el. Nagyon aggódom miatta...

— Ah, — mondtam vigasztalva — ne törődjek vele. Bizonyára eltévesztette a

Apróbb ügyek.

Pontosan 9 óraker nyitotta meg a közgyűlést Wessprémy Zoltán főispán; miután üdvözölte a bizottsági tagokat, utalt arra, hogy a tárgysorozat más élszáz ügyet ölel fel, kéri, hogy higgadtan tárgyalják azokat. Az alispánnak a vármegye 1906. évi állapotáról és ez év négy hónapjáról szóló jelentéseit tudomásul vették.

Ezután a belügyi kormány döntését olvasta fel a főjező, a melyben megsemmisíti a megyegyűlés azon határozatát, hogy a hajduszoboszlói járás székhelye Puspköladányba helyeztessék át. Az indokokat már a D. U. ösmertette annak idején.

Kálmán Lajos hivatkozott a vármegyék 800 éves multjára és kijelentette, hogy a megye önkormányzatát mélyen sérti a belügyi kormány döntése, mert hiszen a vármegyei közgyűlés nagy többségének akaratát semmisíti meg. Kéri, hogy a döntést *sajnalattal* vegyék tudomásul.

Lengyel Imre nem fogadja el Kálmán Lajos indítványát, mert a belügyminiszter döntése törvényes. Miről is van szó?

Közbeszólás: Az önkormányzat megsértéséről! (Helyeslés.)

Lengyel Imre szerint a belügyminiszter törvényes hatáskörben döntött, ezért tudomásul kell azt venni. Az állandó választmány javaslatát fogadja el.

Kálmán Lajos fenntartja indítványát. A főispán erre elrende te a szavazást; 58 szóval 20 ellen az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Tudomásul vették a kereskedelmi miniszter leiratát, a melyben az utépitési programot állapítja meg, ugyszintén a telefonhálózat kiépítésére vonatkozó leiratát is. A

kocsit, talán itt is ül a vasuton... Mindenesetre hálás vagyok a veletlennek...

Kérdem tekintetem reá, hogy bocsánatot kérjek merészségemért.

— Uram!

— Halvány pír öntötte el arcát, de mosolygásán láttam, hogy zavara nem komoly.

Képzelve magát helyzetembe. Egy hétfő megleszítve dolgozott, most ott ül a kocsiban egy fiatal érdekes hölgygel. Mit tenne ön? Ugyan azt, amit én...

Öt perc múlva a szokásos frázisok kicserélése után épp úgy, mint én, kísérletet tett volna a közeledésre.

És akkor — mintha hideg zuhany ért volna, a szó megakadt a torkomon, — a fiatal asszony felugrott helyéről, dühösen szikrázó szemekkel a kocsit másik sarkába ugrott és innen ordította:

— Uram, ön azonnal 200 forintot fizet, nehogy az ellenem intézett támadást meg nem történte tegye.

Igen, kedves barátom, ez volt az első kalandom az angol vasuton.

Egy kalandorné kezébe jutottam, akik a vasuton találhatók, akik veszedelmes fajtát annak az országnak, mely a nőknek feltétlen védelmet nyújt.

Megnyílt a Budai kioszk.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy cukrászdám előtt levő kioskot, már megnyitottam hol naponta friss sütemény és minden ízű fagyaltal készséggel állok a n. é. közönség szolgálatára.

A vármegye háztartási alapjának 1906. évi zárszámadását tudomásul vették, ugyazintén a Boesky-szobor leleplezési ünnepélyének sorrendjét is. A közgyűlés elhatározta, hogy a hajduböszörményi szoborleleplezésen az összes bizottsági tagok részt vesznek, különösen arra kérte az alispán a megyebizottsági tagokat, hogy a böszörményi diszközgyűlésen részt vegyenek. (Helyeslés.)

Oláh Sándor hajdunánási lakos lemondott a 171 c. sz. loavató bizottsági elnöki tisztről. Helyére *Berencsy Jánost* választották meg, helyettesévé pedig ifjú *Csohány Ferencet*.

Rákóczi arcképe.

Hajdu vármegye közönsége téli közgyűlésén *Lengyel Imre* indítványára elhatározta, hogy a székház díszterme számára megfesteti *II. Rákóczi Ferenc* arcképe. Az alispán a kép megfestésével *Rajzó Miklós* debreceni festőművészt bízta meg, a ki kötelezte magát, hogy 1200 korona tiszteletdíjért november 1-re megfesti a képet, a mely a Mányoki-féle egykori festmény mása lesz. Miután a művész már igen szép Deák-képet is festett a megyének, a közgyűlés az alispán jelentését tudomásul vette azzal, hogy az arcképet művészekkel bíraltatja meg.

Az egyeki-tiszarévi utat az alispán jelentésére a törvényhatósági úthálózatból kihagyták.

Azon *II. osztályú utkarparóknak*, a kik 2 évnél tovább szolgálnak, havonként hat korona fizetési pótlékot szavaztak meg.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a községi segélyalapok támogatására 5000 koronát engedélyezett; ennek felosztását az 1899. évi 10,000 korona segély felosztása arányában javasolta az állandó választmány. *Nagy Gábor* dr. ezt igazságtalannak tartja, mert Hajdunánásnak feltűnően csekély (190 K) részben jutott az 1899. évi segélyből. Az alispán osztja a felszólaló véleményét, de tény, hogy éppen akkor Hajdunánás igen csekély számban váltott munkásigazolványt, pedig annak alapján osztják fel a segélyt. Most is ez alapon fog az történni.

Az alispán előterjesztésére a sáskairtás költségeinek viselése dolgában a vármegye indokolt telterjesztést intéz a kormányhoz, hogy a költségeket teljesen ő viselje.

Megnyitották a tiszacsegei révén a vámszedés jogát a régi feltételek mellett.

Elhatározták, hogy a Debrecen-hajdu-

nánási vasúttársaság igazgatóságába a vármegye a lemondott alispán helyére *Kovács Gyula* alispánt küldi.

Tudomásul vették, hogy három új virilist hívnak be a póttagok közül, ugyazintén az alispán azon jelentését is, hogy a 7 éven felüli elhagyott gyermekek gondozási költségeit az állam a községeknek visszatéríti.

Megfelebbezett főbíróválasztás.

Inkább mulatságos, mint tanulságos volt a hajdudorogi főbíróválasztás ellen beadott felebbezés, amely a régi szabadelvű korszakra emlékeztette a bizottsági tagokat.

Hajdudorog községben, 1905. december 22-én volt a főbíróválasztás, amelyben *Rajk Imrét* választották meg. *Tóth József* és társai a választást megfelebbezték azon alapon, hogy a választás előtt nagymérvű etetés-ítatás történt, a választók részeg állapotban szavaztak stb. Az állandó választmány a felebbezés elutasításával a főbíróválasztás jóváhagyását javasolja, *Nagy Gábor* dr. az indoklásból a részeg szó kihagyását indítványozza. *Lengyel Imre* szerint ez felesleges, sőt az indoklás így mulatságosabb. (Derűtség.) Szerinte, aki részeg, az dísznő. (Tiltakozó elkiáltások mindenfelől.) *Simon Károly* elegendő okot talál a választás megsemmisítésére; nem fogadja el az állandó választmány javaslatát. A megyegyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Az új vármegyezház.

Ezután *Dávidházy Sándor* tb. főjegyző felolvasta az alispán előterjesztését az új vármegyei székház építésére vonatkozólag. A kiküldött bizottság javasolja, hogy a szomszédos telkek egyikének megvételével új székház építtessék. A költségek 700-750,000 koronára foghatnak rujni. Ebből 300,000 kor. államsegélyt a kormány a na, a boltberekből 300,000 koronás törlesztéses kölcsönt lehetne biztosítani. A fennmaradó 100-150,000 koronát pótdóval lehetne fedezni. Az állandó választmány javasolja, hogy az államsegélyért feliratot intézzenek a belügyi kormányhoz.

Legelőnök *Rásó Gyula* nyugalmazott alispán szólalt fel. Szerinte a mostani székház épület nagyon elős; alispán korában még a pallásokat is végigjárta; az épületet erősenek találja. Nincs semmi szükség új székház építésére. Ha mégis megszavazzák, nincs semmi ellenvetése.

Az utasok mind odatolakszanak, kérdészködnek, rendőrt hívnak...

A rendőr felém közeledik és én nyugodtan, mosolyogva várom.

— Itt ül a nyomorult, aki megtámadott és utitársam a haragtól szárazó szemekkel reám mutat.

— A király nevében elfogom őnt...

Ekkor csendet kérek és a körülállókhöz fordulok:

— Ez az asszony hazudik! Nézzék meg a szivarom!

Óvatosan megmutatom a tömegnek, hat centiméter magas szürke hamu volt rajta.

Halálos esőnd, majd halk nevetés hallatszik, azután még egy... és megint egy.

A rendőr a kalandornó vállára teszi kezét.

— Uram, akar följelentést tenni e nő ellen?

Dehogy! Az élet ugyanis oly rövid — szóltam nevetve és szétromboltam oly művészettel fölépített munkámat.

Igy történt barátom, hogy egy szivar megmentett egy asszony kezéből.

Utána dr. *Losonczy Almos* tiszti főorvos szólalt fel; ő a leghivatottabb megítélni: egészségügyi szempontból alkalmas-e a megyeház mostani épületének fentartása. Példákkal igazolja, hogy mennyire egészségtelen a mostani épület. A volt alispán az oszlopos tisztviselőkre hivatkozott, milyen egészségesek, ezzel szemben ő a csak pár év óta szolgáló, fiatal tisztviselők sápadtságára mutat. (Derűtség.) A rabok börtöne is egészségesebb, mint a mostani megyeháza. A régi kazamaták is egészségesebbek voltak ennél az épületnél, amelyet nem is lehet kijavítani alaposan.

Lengyel Imre a főorvos kijelentésében teljesen megbizik, csak pénzügyi szempontból vannak aggodalmai. Nem hiszi, hogy a megve az államsegélyt megkaphassa. Ha azonban az új székház építése ettől függ, akkor őt az a csekély pótdó nem gátolja abban, hogy az állandó választmány javaslatát meg ne szavazza.

Latinovits Mihály főmérnök szintén megvizsgálta a székház épületét és nagyon rozogának találta. A tetőzetlen a szaru ak nagyrészt elkorhadtak, az épület is oly ódon, hogy nem érdemes kijavítani. Jó lélekkel mondhatja, hogy az állandó választmány javaslata helyes és elfogadható.

Oláh Bálint (Hajduböszörmény) indítványozza, hogy ne vergődjön a megye ezzel a rozszant, romladozó székházzal, hanem jöjjen Böszörménybe; ott megvan még a régi székház. (Helyeslés.)

Az elnök főispán megjegyzi, hogy ellenindítvány nincsen még...

— Ha csak az kell — pattant fel *U. Szabó Lajos* böszörményi ügyész, teszék én ellenindítványt. (Derűtség.) Indítványozta is, hogy javíttassék ki a régi székház.

Simon Károly elfogadja az állandó választmány javaslatát, mert hiszi, hogy az államsegélyt a megye megkapja.

Ezután a megyegyűlés megszavazta nagy többséggel az állandó választmány javaslatát.

Felszólalás a napirendhez.

Baltazár Dezső dr. a napirendhez szól fel és kéri a főispánt, hogy a tárgysorozat 81. és 82. pontjait most tárgyalják. A főispán teljesítette a kérelmet és a 81. pont alatt felvett indítványokat a 25. pont alatt szereplő Komárom városának feliratával együtt tárgyalják. Az ország közgazdasági önállóságának törvényes biztosítása ügyében Hajdu vármegye is intéz feliratot a képviselőházhoz, elfogadván az ez iránt benyújtott indítványokat.

Az ingyenes népoktatás.

Lengyel Imre indítványt tett, hogy az állami ingyenes népoktatás behozatala érdekében *Boesky* vármegyéje intézzen feliratot a képviselőházhoz.

Lengyel Imre kéri indítványa felolvasását, mert neki nagyon tetszik. (Derűtség.)

Miután ez megtörtént, az állandó választmány elutasító javaslatát is felolvasták. Erre aztán felpattant *Lengyel Imre* és keserves vészőfutást rendezett a 48-as többségnek. Nem eszem meg a szénát — kezdte óriási derűség közt. Régebben független véleményem nem hangzott itt. A hogy a gróf (*Dégenfeld József*) futta, úgy táncolt a bizottság. De én akkor is fentartottam az én egyéni függetlenségem; követeltem az önálló vámtérületet, jegybankot stb. — Akkor is imádatos tisztelettel viseltetem az *Irányi Dániel* puritán elvei iránt, most még inkább, amikor a függetlenségi párt azokat megtámadta. Ez a kis állandó választmányocska (Tiltakozás.) nem állhat szembe a nagy elvekkel, ha csak meg nem akarja azokat hamisítani. (Ileves tiltakozás.) Ez az én egyéni véleményem. Az állandó választmányocska javaslatának eleinte megörültem,

Az ilyen zsarolás tíz eset közül kilencszer sikerül. Képzelmű, milyen kínos helyzet. Már láttam nevem az összes lapokban... *Cavourt* erkölcsstelen üzelmek miatt elfogták! Már pénztárcám után nyultam, midőn pillantásom véletlenül szivaromra esett. Egy gondolat villant át agyamon, egy nagyszerű, megtörő gondolat.

Óvatosan visszaültem ismét helyemre és nagyot szittam szivaromból.

— Nos uram, várok...

— Sajnálom, de kívánságát nem fogom teljesíteni.

Időnként egyet szittam szivaromból.

Hosszat és éleset futyult a vonat, utitársam elhatározottan felállott.

— Utoljára kérdem, akar 100 forintot adni?

Felelet helyett tovább szittam szivarom.

— Jól van!

E szavaknál levette kalapját, letépte róla a díszítést és felbontotta a haját. Megértettem...

... Megtett mindent, hogy egy erkölcsstelen merénylet áldozatául tűnjék fel. A vonat megállott...

Felrántotta a kocsii ajtaját és segítségért kiáltott.

Tolnai Dániel cipőraktára Debrecen, főpiac 49. főpostával szemben
Legnagyobb választéku raktár, első rendű minőségű, czipőkben. Telefon 501. sz.

hogy végre elfogadja az én indítványom, de a végén lattam csak kikelni belőle Tisza Kálmán szellemét. Így aggatta fel ő is a bihari pontokat, ahogy a hajdúvármegyei függetlenségi és 48-as párt teszi most, pedig a 180 millió, amit a törvénytelen kormánynak megszavaztak utólag, 36 évig elég lett volna a tanítók fizetésrendezésére. Persze, a 250 emberből álló 48-as többségnek. (Nagy zaj.) Polónyi Géza volt az, aki kijelentette, hogy addig egyetlen gristit sem szavaz meg, amíg az ingyenes állami népoktatást be nem hozzák. Ez a függetlenségi és 48-as párt programpontja volt. Ő akkor is mellette volt, most is; nézete nem változott — a kormányváltozásokkal.

Ujhelyi Andor hajdudorogi gör. kath. lelkésznek nincs kifogása az ingyenes állami népoktatás behozatala ellen, de nem fogadhatja el Lengyel Imre indítványának indokolását. Elvégre is a kath. tanító szervezetek mindig hazafias munkát végeztek és ő, mint kath. pap, szó nélkül nem hagyhatja ezt. (Lengyel Imre kezét nyújt neki.)

Baltazár Dezső dr. szintén nem fogadja el a Lengyel Imre indítványának külső indokait, de lényegében nem is veti el. Az alábbi indítványt teszi:

Törvényhatósági bizottságunk a nélkül, hogy a kormány közoktatásügyi politikája felett bárminő irányban is bírálatot akarna gyakorolni, kifejezi abeli elvi álláspontját, hogy az egységes magyar népinvelődés eredményes kifejtése és az egységes magyar nemzeti állam kiépítése és megszilárdítása céljából az általános, egységes, ingyenes, magyar állami népoktatást szükségesnek tartja, minél fogva felir a képviselőházhoz, hogy találjon mielőbb módot annak kötelező behozatalára.

Ezt az indítványt egyhangulag el is fogadták.

Ekkor már igen megfogyatkozott a bizottsági tagok száma és egyhangulag fogadták el az állandó választmány javaslatát, csupán Hajduböszörmény város képviselőtestületének azon javaslatánál volt vita, hogy a város hadházi utcája felvétessék a törvényhatósági utálózatba, *Latinovits* főmérnök felszólalása után elhatározták, hogy az utcát felveszik az utálózatba, de csak akkor fogják kiépíteni, ha pénz lesz rá való.

Az összes többi tárgyakat az állandó választmány javaslata alapján elfogadták. A gyűlés 1 óra után ért véget.

POLITIKAI HIREK.

A vasutasok ügye. A képviselőház pénzügyi bizottsága e hó 17-én, pénteken délután 5 órakor veszi tárgyalás alá a vasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslatot; a vasuti szolgálati rendtartásról szóló törvényjavaslatot az igazságügyi bizottság szombaton, e hó 18-án délelőtt tíz órakor és folytatólagosan délután 5 órakor fogja tárgyalni.

A képviselőház közoktatásügyi bizottsága Sárhy Gyula elnöklésével ma délelőtti ülést tartott, melyen megvizsgálta és rendben találta a tanári és tanítói nyugdíjlapok 1905. évi állapotáról szóló jelentést.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadói hivatala: Főter., Lamprecht-palota, az udvarban föl színt. telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szerkesztési és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájához: Arany János-utca 41. sz. alá intézendő.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A cselédtörvény tárgyalása valami tulajdonos érdeklődést nem vált ki a házból. Ami elevenség van, azt a horvát konfliktus okozza. Josipovich miniszter látható izgalommal tárgyal a zágrábi főparlament lármás kiküldöttségeivel s Wekerle is több ízben huzamosabb ideig tanácskozik velük.

Az ülés elején harmadik olvasásban elfogadták a gazdasági munkaházak támogatásáról szóló javaslatot.

A cselédtörvény.

Bernáth István: A munkásügyi bizottság nevében ajánlja a javaslatot elfogadásra. Elmondja, hogy a haladó idők kedvezőtlen változása és az izgatások megromtatták a gazda és cseléd közti régi jó viszonyt. Ma már ekerülhetetlen ennek a viszonynak új ent való törvényhozási rendezése. A jobbágyidőben a gazdának csak jogai voltak, de kötelességei nem. (Zaj.)

Uray Imre: Hát nem kellett neki eltartani a jobbágyát? Milyen beszéd ez?

Bernáth István: Ismerteti a cselédügyre vonatkozó külföldi törvényhozási intézkedéseket. A mostani javaslat szaporítja a gazdák kötelességeit.

Pozsgay Miklós: Ez már igaz!

Bernáth István: Ezzel szemben azt reméljük, hogy a gazdákkal szemben újból felelősséget ragaszkozzák. (Helyeslés.) Bizonyos oldalról lelketlennek mondták a benne statuált büntetések miatt a törvényjavaslatot. Ez nem áll, mert a javaslat nem megy e tekintetben túl azon a határon, melyet fel kell állítani. Nem esedálja, hogy a gazdák izgalommal néznek ez új intézkedés elé. A magyar föld terhe egyre nő s a gazda sorsa folyton elviselhetetlenebb. (Helyeslés.) Ennélfogva megérthető, hogy a gazdák az újabb terhektől idegenkednek. Itt azonban nem szabad az ellenkező véletbe menni s tulozni a terheket. Darányi mindent megtesz a gazdák érdekében, akikkel harmonikusan akar dolgozni. A gazdasági egyesületek évek óta surgetik a javaslat benyújtását, tehát nem mondhatni, hogy a javaslatot előkészület nélkül adták be a Ház elé. Az izgatást a javaslat ellen a császári szociáldemokraták vezrik s a sajtónak ugyanaz a része, mely a darabont-kormányt szolgálta. Ezek a támadások teszik szimpátiussá előtte a javaslatot.

Horváth József (vázsonyi): Mezőfit kellene deresre huzni!

Bernáth István: A szociáldemokraták eljárását jellemzi, hogy bár számtalan néppöleszen hoztak a javaslat ellen határozatokat, ezekl egyetlen esetben sem tudósították a Házat. A szociáldemokrata programból kiveszett már az igazság ereje. A magyar szociálisták agrarprogramja három sorban összefoglalható. Követelik a kötött birtokok felosztását s ezeknek berbeadását munkásszövetkezeteknek. Ezt a szociáldemokraták egyáltalán megcsinálni nem tudják, mert még soha pozitív alkotást nem produkáltak. A szociáldemokrácia a kritikával tovább menni nem bír. Ha a magyar földre bekebelezett terheket tisztességesen konvertálni tudjuk, ebből 40 millió korona jut a gazdáknak és a nemzetnek. A mostani javaslat után ez volna a földművelési kormány legsürzősebb teendője. Ajánlja a javaslatot elfogadásra, mert ezzel az általános nemzeti érdekeket szolgálják. (Általános helyeslés.)

Holló Lajos: A koalíció pártjai nevében elfogadja a javaslatot, mert most már nem zárkozhatik el az elől a törekvős elől, hogy az alacsonyabb sorsu emberek megélhetési körülményeiket javítani kell s számolni kell azzal a veszedelemmel, hogy a

csalédség egyre jobban elhidegül a gazdák iránt.

Egy hang a baloldalon: A fizetett ellenség ellen kell védekeznünk!

Holló Lajos: A kivándorlást is aggaszthatja ez a javaslat. A miniszternek kötelessége a szociális bajok ellen, ha lehet, humanus módon, ha nem megy, ellen akcióval eljárni. A gazdatársadalmat éppen úgy kell védeni, mint a munkásokat. Javasolja, hogy a képviselőház általánosságban fogadja most el a javaslatot, a részletek tárgyalását pedig halassza pünkösöd után való időre.

Mezőfi Vilmos: A javaslat ellen hazafias kötelességnek tartja küzdeni. Az előadó a szociáldemokratákat császáriaknak nevezi. Ezt ő vi-szautasítja, mert ő és pártja hazafiaknak tartják magukat. A polgári társadalom mindent elkövet a munkásszótály uzsba kotésére. (Felkiáltások: Ez nem igaz!) A szociáldemokraták Magyarországon is vitytak ki pozitív és jelentős eredményeket a munkások javára. Csak a sok száz egyesületet említi itt, melyek a munkások értelmi színvonala emelésére hivatvák. Apponyi évtizedeken át kritizált s nem vitte előre a nemzet ügyét. Hogy a szociáldemokraták Németországban huszonöt mandátumot vesztek, ez csak helyi okokra vezethető vissza. (Nagy zaj és ellelmon-dások.)

Az elnök: Kérem, tessék csöndben meghallgatni a szónokot.

Egy hang: De nem lehet!

Az elnök: A házszabályok ezt így rendelik!

Fabry Károly: Itt is izgat!

Mezőfi Vilmos: Az előadó szerint a szociáldemokrata programból kiveszett már az igazság ereje s azt az idők rongygyá tépték. Itt tisztelettel kérde, mi lett a függetlenségi párt programjából az egy éves uralom alatt? (Nagy zaj.)

Thaly Ferenc: Ez átmeneti állapot!

Szemere Ilbá: Mi nem 48-as, de koalíciós programmal lettünk megválasztva! (Nagy zaj.)

Az elnök: Kérek csendet, különben névszerint fogom rendreutasítani a képviselő urakat!

Lengyel Zoltán: Akkor fognak ám csak sokan beszélni!

Az elnök: Rendreutasítja Lengyelt.

Mezőfi Vilmos: Ennél a javaslatnál reakciósabb, sötétebb tendenciájú még nem volt a parlament előtt. (Nagy zaj.) Csak a nagyiparosok egyesülete, az Om-e követelte ezt a javaslatot, mely a cselédség jobb megélhetésére irányuló vágya meglékezését célozza. Ezt a törvényt joggal nevezik rabszolga-törvénynek. (Nagy zaj.) A gazdák a munkabér emelkedését — ennek ő különben nem tud eléggé örülni — nem a munkások megfogyásának, hanem az izgatásoknak tulajdonítják. Pedig éppen a kormányok s a törvényhozás intézkedései tömörítik össze a munkásokat, akik nem fognak semmitéle erőszaknak és furlangnak engedni a jövőben sem. Ennél a javaslatnál sokkal sürgősebb az általános titkos választói jog.

Uray Imre: Arra várhat!

Mezőfi Vilmos: Ő meg van győződve arról, hogy az általános választói jogot minél előbb mégis kieroszakolja a népakarat.

Förster Ottó: A jövő század regénye! (Derültség.)

Mezőfi Vilmos: A cselédtörvénynél a fokozatos földadó életbeléptetése is fontosabb.

Az elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy maradjon a tárgynál.

Szünet után Mezőfi Vilmos beszélt ki a 2 órás tartó ülést. Beszédében kifejtette, hogy a javaslat nem kell senkinek, mert nem jó. Csak a nagybirtokosoknak, az

Az aratógép feltalálója s mind máig legnagyobb tökéletesítője az amerikai „Mc Cormick“ viláregő! Ennek körületi képviselője a „Debreceni Vasöntő és Géplakosság“ main Paterfia utca 73. szin alatt működő nagy kézzel tartó Mc Cormick féle aratógépek, fűkaszárok, lógereblyék és lókapákból, mint egy-ebb hazai legjobb gyártmányu gazdasági, horászati, borászati és háztartási gépekből, minden igényű házi- és községi kuszivatyukból, építkezési vastargyakból, kerti bútorokból stb.

országos mezőgazdák egyesületének csinálta a javaslatot Darányi. A javaslatot nem fogadja el. Ezzel az ülés véget ért és csütörtökön folytatják a cselédtörvényről szóló javaslat tárgyalását.

Öngyilkos földbirtokos.

Agyonlőtte magát.

Tegnapra virradó éjjel egy ostoba ólomgolyó ismét kioltott egy szép reményekkel kecsegtető ifjú életet. A halált hozó golyó fejébe furdott és hosszas, kínos gyötrődést okozott a boldogtalan embernek. Éjjel volt, mikor végzetes tettét elkövette s a halál csak másnap délután váltotta meg szenvedéseitől. Nádudvaron, hol az eset történt, általános feltűnést keltett s nagy és mély részvét nyilvánul a gyászoló család iránt.

A kis községben mindenki által ismerve köztiszteletben élt Acs Nagy József gazdag földbirtokos és családja. Gazdagságuk, boldog, gondtalan életük szinte irigylésre méltó volt. Annál inkább meglepő volt Acs Nagy József öngyilkossága. Az emberek el sem tudták képzelni, hogy még az olyan is, mint ő, aki daskált a javakban, öngyilkossá lehessen. És mégis úgy volt.

Acs Nagy, a sokak által irigyelt boldog ember éppen nem volt boldog. Valami nehéz bánat nyomta a szívét, mely elkedvetlenítette s végül kezébe adta a gyilkos fegyvert. Mi volt ez a bánat? Senki sem tudja. Hiszen ő nem említette soha, senki előtt. Titkát nem bizta senkire, pedig ha közölte volna valakivel, könnyített volna magán s annak vigasztaló szavai talán elhárították volna a katasztrófát.

Még előtte való este is vidáman mutatta magát, akkor pedig már elhatározta, hogy öngyilkossá lesz. Későn tért szobájába, hogy lefeküdjék, hozzátartozói még sokáig hallották lépteit, amint fent járkált. Éjjel felé erős fegyverdörrenés rázza fel álmaiból családját. Rémülve futottak szobájába, ahonnan a lövés zaja hangzott. Acs Nagyt ott találták félig levetkezve ágyában, fejéből erősen patakzott a vér s elerőtlenedett kezében görcsösen szorította a még füstölgő revolvert.

Családja sirva borult a halálosan sérült ágya elé. Kérdezték, faggatták, miért tette ezt? Nem szólt rá egy szót sem. Némán, alig eszmélve feküdt ágyában. Orvosért küldtek, a ki minden lehetőt elkövetet, hogy a súlyos beteget az életnek megmentse. Az orvosi tudomány a súlyos sebbel szemben sikertelen maradt acs Nagy másnap délután meghalt a nélkül, hogy ön-

gyilkosságának okát adta volna. Titkát jól megőrizte; magával vitte a sirba.

A VÁROSHÁZARÓL.

Vasúti gyűlések. A derecskei vasut tegnap délelőtt tartott közgyűlésén elnökévé Kovács József polgármestert választotta meg, a füzesabonyi h. é. vasut szintén őt, alelnökévé pedig Kovács Gyula alispant.

Meghívás. A karcagi Kossuth-szobor e hó 20 án történő leleplezésére tegnap kapott meghívót a városi tanács.

Elhalasztott céllövés. A debreceni honvédség harcászati céllövését e hó 27-én és 29-én tartja meg.

Bika-bírálat. A hortobágyi pusztán tegnap tartotta meg az intéző bizottság a szokásos bikabírálatot. Király Gyula tanácsnok elnöklete alatt.

Riadalom a Csapó-utcán.

Elragadt lovak.

Pusztítás a Pércsi-soron.

Nagy riadalom volt tegnap a Csapó-utcán, ahol egy uri fogat elragadt. Maga előtt legázolt mindent. A megvadult lovak a Pércsi-sor árusai közé rohantak s rettenetes pusztítást vittek véghez a cserepek és tojások közt. A rohanó fogat nyomában sirás, sikoltozás támadt s utját darabokra tört cserepek, tojások, feldöntött és összetört asztalok és székek jelezték.

Az utca elején a megvadult lovak neki rohantak Csengeri Ignác bazáros sátrának s azt feldöntötték. Nem maradt ott épen egy tárgy sem. Csengeri is a véletlennek köszönheti, hogy baja nem történt. A fogat lovai vadul rohantak tova. A sebes futásban jobbra-balra ingó kocsis beleakadt a Tóth Lajos szembe jövő talyigájába. Kevésbe mult, hogy azt is fel nem borította. A talyiga két rudja azonban eltört, sőt a lónak is baja lett.

A megvadult lovakat csak nagy nehezen az utca elején tudták elfogni és megfékezni. A fogat dr. Ujfalussy József orvosé volt, akinek kocsisa Szilágyi Zsigmond őrizetlenül hagyta a lovakat.

A rendőrségen megindították ellene az eljárást. Eddig több mint ötszáz korona kárterítést követelnek tőle, amit a megvadult lovak az ő hibája folytán okoztak.

A Willand testvérek cirkusza.

Látványosság a vásártéren.

A vásártéren díszes sátorban Budapest közönségének kedvelt cirkusza, a Willand

testvérek társasága tart estőnként előadásokat.

Régi idő óta nem volt ilyen érdekes, látványosságaiban ilyen értékes cirkusz Debrecenben. Kitűnő erők, pompásan idomított és szép lovak, elefántok meglepő mutatványokkal, akrobaták izgató produkciókkal. Hozzá rondkívül elegáns, kényelmes cirkusz, jó zenekar, villamos világítás.

A műsor csak úgy perog. Szünet nélkül, gyors egymásutánban követik a műorszámok egymást. Szóval a legszebb és a legjobb mindenből, amit ezen a téren nyújtani lehet s ha valaha cirkusz megérdemelte a pártolást, akkor a Willand testvérek cirkusza az.

Különbön pedig maga a Willand pár a humor megtestesült képviselői. A színházban egész éven át félannyit nem nevet olyan jóízűen a közönség, mint a Willand testvéreken. Nem olyan közönséges cirkuszi Augustok ők, hanem művészek a szó teljes értelmében.

Magyarország legnevesebb írói külön albumot adtak a kitűnő testvér párnak, amelyben mindegyikük a Willand testvérek művészetét dicsőítik. Ebből az albumból reprodukáljuk a következőket:

A bolond mókában, hogy mekkora a komoly művészet, azt a Willandoktól tanuljuk.

Gajári Ödön.

Legjobb ember az, aki a többieket megneveteti.

Kálnoki Izidor.

Egy Willand többet ér száz rossz bohózatnál. Két Willand száz jónál.

Szomaházy.

Willandékon tanultam meg, hogy milyen komoly dolgoz a nevetés és milyen neveséges a komolyság.

Kóbor Tamás.

Nagy bohócokat máskor is láttam már a cirkuszban, nagy humoristákat a Willandokon kívül soha. Nomcsak kacagtam rajtuk, de érdektem, hogy ezeket egyben becsülni és szeretni kell.

Kozma Andor.

Willandokat látni és meghalni.

Pók Ödön.

Ha a Willand testvérek jövőre nem találódnak visszajönni, utánuk megyek még Vladivosztkba is.

Kenedics.

Különbön Herceg Ferenc, Szabolcska Mihály, Posta Frigyes, Bala Jenő, Betthlen Pál stb. irtak még a Willand testvérek albumába ilyen értékes és művészetüket elismerő véleményeket.

Ritkán, nagyon ritkán nyílik éppen Debrecen közönségének módja és alkalmá, hogy a cirkusz világának igaz művészeit lássa és hallja. Csak veszt vele, aki nem használja fel a most kínálkozó alkalmat.

UJDONSÁGOK.

* **Kerekes bíró távozása.** A kir. törvényszék egyik igen rokonszenves tagja, Kerekes János törv. bíró, mint értesülünk, távozni készül Debrecenből. Egészsége

Ségszész, vízvezeték, szivattyú, és fürdő berendezési szerelők

Wilheim és Weinberger Javitások átalakítások
Debrecen, Hatvan utca 4. szám alatt. pontosan, olcsón vállaltatnak.

kényszeríti arra, hogy elhelyezését kérje. A nagy tudású, jeles bíró, aki kiváló érzéssel és nagy körültekintéssel, annak idején az egész város érdeklődése mellett vezette a szenzációs Sívágó-tárgyalást, gyöngéledik. A monstre pör tárgyalásánál már beteg volt s azóta egészségi állapota súlyosbodott. Orvosai levegőváltozást ajánlottak neki s ő beadta áthelyeztetése iránti kérelmét. Kerekes Jánost — értesülésünk szerint Kolozsvárra helyezik. Utódja Horváth István, kolozsvári kir. törvényszéki bírósági írástudó lesz.

* **Személyi hir.** Tolnay Kornél máv-üzletvezető tegnap óta városunkban időzik.

* **Munkaközvetítők felállítása.** Az építő iparhoz tartozó mesterek tegnap este az ipartestület termében értekezletet tartottak. Az értekezleten, melyen egyhangúlag kimondták a munkaközvetítők felállítását, valamennyi az építő iparhoz tartozó mester jelen volt, csupán a kőművesek nem. Az elfogadott határozat szerint már a jövő hét hétfőjétől kezdve csupán oly munkásokat fognak alkalmazni, akik a munkaközvetítők útján keresnek náluk munkát.

* **A debreceni tornaegyesület kitüntetés.** A debreceni tornaegyesület, mint már jeleztük, f. évi június hó 16-án rendezti 40 éves fennállása megünnepléséül országos jubileumi atletikai és tornaversenyt, mely iránt mindenünnen nagy érdeklődés mutatkozik. Az agilis egyesület — ezen ünnepélyének méltó keretét adandó — József királyi herceg ő fenségét kérte fel fővédnökül, ki ma leérkezett átirat értelmében készséggel elvállalta a neki felajánlott tisztséget s egy romek mivű tiszteletdíjjal gazdagította a kiosztandó nyereményeket. Az egyesületben nagy örömet okozott ő fensége szívélyes haragu kitüntető válasza s kegyes adománya. Mi csak gratulálhatunk az agilis egyesületnek újabb kitüntetéséhez, melyben negyven évi önzetlenség, nemes munkájának méltánylását látjuk.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnak: Tózsér Ambrusné ev. rel. 30 éves. Az ilyen nap is ritkaság számba megy az anyakönyvi hivatalnál. Ez évben először fordult még csak elő.

* **A vérmérgezés halottja.** — Lapunk vasárnapi számában jeleztük, hogy a vérmérgezés következtében elhalt Horváth Sándor 12 éves alsójózsai gyermek hullájának exhumálását elrendelte a kir. törvényszék. Az exhumálás tegnap a vizsgálóbíróóság jelenlétében megtörtént. A hullát dr. Láng és Hutiray törvényszéki orvosok vizsgálták meg és észleleteikről terjedelmes jelentésben számoltak be. A vizsgálat most az orvosok jelentése alapján tovább folyik.

* **Márkus Sándor** borkereskedésében (a volt Katz Lajos borüzlet) naponta jég kapható.

* **Harcászati lögyakorlat.** A helybeli 39. és 67-ik gyalogezred f. hó 22-én a sámsoni úton harszerű lögyakorlatokat fog tartani. Ezen a napon a közlekedés elől elfogják zárni az utat.

* **Kirabolt szobaleány.** Késő este került tegnap haza Nemzetőr-utca 3. szám alatti lakására Osváth Juliánna szobaleány. A villamos színházban volt. Szive még tele volt az ott látottakkal s gondolatai ott kalandoztak a szemet s lelket gyönyörködtető képeknél, mikor szobájába benyitott. Egy tekintet a szobába s vége volt derűs hangulatának. Szomorúság váltotta fel. Ladáját, melyben ruháját s kevés pénzt tartotta, feltörve és kifosztva találta. Ijedten kutatta át szétszórt ruháit, azok közül nem hiányzott semmi, pénztárcája azonban a benne levő husz koronával együtt eltűnt. Szegény leány sirva panasolta el baját a rendőrségen, ahol a nyomozást megindították.

* **Ellopták a zalogot.** Meglopták Szabó Juliánna zöldségárut. Nem sokat, csupán egy napernyőt vittek el tőle. A lopás annál kellemetlenebbül érintette Szabó Juliánna, mivel a napernyő nem is az ő tulajdona volt, csupán zalogban volt nála.

* **Tarka színpad a Bikában.** Május hó 16-án (csütörtökön) kezdi meg előadásait különleges műsorral. Bérletek még kaphatók. Szíves pártfogást kér Sarkadi Vilmos igazgató.

FERENCZ JÓZSEF kesz. viz

a legkiválóbb gyógyszer az epe, a máj és a vese megbetegedéseinél.

* **Pongyola** costum, ruhák, angol aljak, blousok minden szín és minden kivitelben, legnagyobb választékban kaphatók Halmágyi Sámuel utóda női és leánytelöltő áruházában, Debrecen.

* **Ne hallgassunk a mende-mondára,** hanem ha halottunk van, menjünk Vetéssy „Kegyelet” temetkezési intézetébe, Kossuth-utcán, a színházzal szemben, ahol legelőcsőbb és legpontosabb a kiszolgálás.

* **Értesítés.** Tisztelettel értesítem a debreceni és vidéki nagyrődemű közönséget, hogy a „Debrecen szállodát”, annak éttermét és sörcsarnokát átvettem. Főtörökvésem ezen üzlet jóhírnevét, vendégeim pontos és lekiismeretes kiszolgálása által, még fokozni. A midőn kérem a n. é. közönség jó akaratu pártfogását és támogatását, vagyok tisztelettel, Kovács Aladár, a Hungaria kávéház volt főpincére.

* **Uti bőröndök és táskák** nagy választékban kaphatók Miklósné és társa bőröndkészítőknél Piac-utca 26. szám. (Trafikudvar.)

* **Köszvény, osz, rheuma** ellen minden eddigi szerek közt legjobb, leghatásosabb a Menthol szesz. Már az első üveg elhasználása rég nem tapasztalt könnyedséget, enyhülést és gyógyulást nyújt. Ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogeriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.

* **Magyar készítményű gyermekjárték,** törpék, szobrok, tukorfi urak, faldiszek Budapesti Koronás áruházban Debrecen, Piac-utca 7.

THE GASTRO-MAXIMUM
NYAKKENDŐK
BIZÁROLAG FÉKÉTELEN

TÁVIRATOK

Öngyilkos gyáros.

Budapest, május 14. Hutter Tivadár dussgazdag szappan-gyáros ma főbe lőtte magát. Ideges baja miatt épp ma akarták szanatóriumba szállítani.

Választások Ausztriában.

Budapest, május 14. Ma folynak Ausztriában az általános titkos választói jog alapján a választások óriási érdeklődés mellett. Eddig a helyzet úgy alakult, hogy a szocialdemokraták 11 kerület helyett 42-öt nyertek és a keresztény szocialisták is többségre jutottak. De a német nacionalisták, a magyar falók, így Wolf, Schönerer, Frankenstein kiestek. Sternberg Adalbert grófot is beválasztották. A budapesti demokraták Vázsonyi vezetésével résztvettek a bécsi választásban.

Holló határozati javaslata.

Budapest, május 14. A cselédtörvény tárgyalása kapcsán Holló Lajos határozati javaslatot nyújtott be, a melyben a részletes tárgyalást, az ünnepek után később meghatározandó — tehát beláthatatlan időben akarná tárgyalatni. — Ez politikai körökben sok beszédre ad alkalmat. Mert ünnep után még két vasuti javaslatot kell letárgyalni s így, ha a cselédtörvény tárgyalása elmarad esetleg őszig, úgy egészen el fogják ejteni. Politikai körökben ez Darányinak vereségét jelenti, aki a nyár folyamán keresni fogja, hogy milyen címen adja be lemondását.

Összeütközött vonatok.

Soroksár, május 14. Soroksáron ma délután két tehervonat egymásba ütközött. Ember életben nincs kár, de az anyagi kár jelentékeny, mert sok kocsi megrongálódott.

Új hadihajó építése.

Bécs, május 14. A már tervbe vett 14 ezer tonnás hadihajó építését abba hagyták, mert helyette egy 18 ezer tonnás hadihajót fognak építeni s erre a szükséges nagy tőke még nincs előirányozva.

A horvátok ügye.

Budapest, május 14. A délelőtt folyamán a vezető poliikusok tanácskoztak a horvátokkal. A tanácskozás eredményéről Josipovich miniszter tett jelentést Wekerlének. A horvátok később a Continental szállóban folytatták tanácskozásukat és határozatukat írásba foglalták. Ugy látszik, a dolognak személyi ele van, a mely Josipovich horvát miniszter tárcájába fog kerülni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Az új királyi ügyész.** Dr. Galánfy Jánosnak kir. közjegyzővé történt kinevezésével megüresedett a debreceni kir. ügyészi állás. A pályázatokat most adták be erre az állásra s ahogy értesülünk a legnagyobb valószínűség szól amellett, hogy dr. Atányi mármaroszigeti főügyészettes címmel és jelleggel

Ki szenved?

gyomorban, székrekedésben, étvégylalanságban stb.? Az tegyen kísérletet a több száz hírneves orvos által ajánlott HORGONY ter nésze es keserűvízzel. Reggeli előtt fél ivópohár HORGONY keserűvíz 1-2 óra alatt meghozza a kívánt hatást, mire az étvég és jó közérzet beáll. A HORGONY természetes keserűvíz nem kellemlen ízű, nem okoz kellemetlen érzést. Kapható minden ásványvíz, fűszerkereskedésben és gyógyszerüzletben. Vásárlásnál kifejezetten HORGONY KESERŰVIZ kérendő. Tulajdonos: **LOSER JÁNOS** Budapest.

felruházott kir. ügyész lesz a Galánly utódja. A pályázók közt van dr. Várady Sándor is, a ki az absolutisztikus idoszakban éppen Galánly előtt már volt ügyész Debrecenben.

§ Az elvált férj haragja. Speroch József kényszerpróságát elválván élt a feleségétől. Január hó 3-án éjjel azonban elment a lakására. Az ajtó bevolt zárva s beütötte az ablakot. Bemászotta szobába s ott mintegy nyolc korona értékű edényt összetört. A törvényszék ezért tegnap három napi fogházra ítélte.

HIREK.

A Dunába ugrott. Tóth István püspökládányi 44 éves cipész tegnap az Erzsébet-híd közepéről a Dunába ugrott. Abban a pillanatban ment arra a Tabán nevű csavargózós, melynek kapitánya Rasner Károly, Kurt József matróz segítségével kimentette. Tóth azonban megúthatta magát a hajóban, mert életveszélyes sérüléseket szenvedett. A Rókus-kórházban ápolják.

A tudomány kitüntettjei. A király dr. Ajtai K. Sándornak, a budapesti tudomány-egyetem rektorának, az orvostudomány és a főiskolai oktatás terén szerzett érdemei elismerésül; és Schulek Frigyesnek, a budapesti Józsefműegyetem nyilvános rendes tanárának, az építőművészet terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Szerencsétlenül járt vámfellenőr. Potoczky István vámfellenőr Budapesten ma reggel a honvéd-raktárnál villamosra várakozott, a villamos fővezeték drótja feje fölött leszakadt, a drót Potoczkyra esett s ruháját meggyújtotta. Potoczky égési sebeket szenvedett.

Falu, amely nevét változtatja. A belügyminiszter Bács-Bodrog vármegye közönségéhez intézett rendeletével Omoravica község nevének Kossuthfalvára leendő változtatását megengedte.

Lehár operette a Feld-színházban. Gyönyörű zenéjű, vig operettel kezdte meg szerdán Budapesten a városligeti színház előadási sorozatát. Hetek óta nagy gonddal készül ugyanis a színház énekes személyzete Lehár Ferencnek, az illusztris zeneszerzőnek egy szenzációs sikerű operettjére, a „Pesti asszonyokra“, mely annak idején a külföld minden nagyobb színpadán „Wiener Frauen“ cím alatt számtalan előadást ért el. A Föld Aurél és Mérei Adolf által fordított darab zenéje, az ünnepeit szerzőnek egyik legjobbját alkotása, rendkívül fülbemászó keringője, indulói a közönségnek most is kedvelt dalai. Az operette főszereplője a fővárosi közönség egyik kedvence, Turcsányi Olga lesz, aki a Vig özevgy alakításával hódította meg a közönséget. Az operettet Stoll Károly rendezzi és Barna Izso vezényli.

Öngyilkosság. Grünfeld Miksa vendéglős Matyas-utca 20. szám alatti vendéglőjében öngyilkossági szándékból magára lőtt, de a golyó csak bal karját furta keresztül. Sebét a II. sebészeti klinikán köztették be.

Betörések. Ungarisch Hradischban betörők kifosztották Seidelmann János ékszer- és órászületét. 10,000 korona értékű holmit loptak el, 108 aranygyűrűt, husz gyémántgyűrűt, 51 ezüst-, 30 aranyórát és sok más ékszert. A tettesek teljesen ismeretlenek, ugylászik utazó betörők lehettek — Besztercebányán is volt egy nagy betörés, egy ottani birtokos lakását fosztották ki a betörők, 1500 korona értékű ékszert vittek el. — Betörtek Reizer Alfréd magánhivatalnok István-ut 13. és Marsale Ferencné Sörház-utca 27. szám alatti lakására, mindkét helyről ékszereket és ruhaneveléket vittek el.

CSARNOK.

A legszebb.

— Regény. —

Írta: Than Gyula.
(Folytatás.)

Arra a társaság egyetlen tagja sem gondolt, hogy Rajvai már az első perceket sem szalasztja el, csak hogy az Orlai család boldogságába keserűséget öntsön. Mindnyájan örvendöztek a kedvező fordulaton. Az ebédet a leglelkesebb hangulatban, már a második eljegyzés módozatainak megbeszélésével töltötték el.

Alig végezték azonban az ebédet, két ur jelentkezett, akik Jenőt keresték s a kiknek Jenővel volt diskkrét megbeszélni valójuk.

Jenő nyugodtan, mosolyogva távozott a harmadik szobába, ahol a két ur várakozott reá. Alig lépett ki, Orlai nem birta leleplezni gyanúját.

— Nem sejtetek, mit akar ez a két ur?

— Nem!

— Nos, hát én rosszat sejtök. Mikor Rajvai távozott, közte és Jenő közt rövid párbeszéd volt. Jenő akkor azt mondotta, szerencséséje tartja, ha nem lesz több szerencséséje Rajvaihoz. Mevlássátok, ez a két ur most a Rajvai nevében jött s elégtételt kér a sértésért Jenőtől.

— Párba! — kiáltott fel izgatottan Margit.

Orlai csak most látta, hogy hiba volt tőle a gyanuval előhozakodni. Igyekezett is elútni a dolgot.

— De hát hiszen ebből nem lesz semmi. Jenő egyszerűen kimagyarázza magát s rendben van a dolog. Ezen még át kell esnünk. Annál nyugodtabbak leszünk azután.

(Folyt. köv.)

GODDAMI!

végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszemser.

Cook & Johnsons
amerikai szab.
TYUKSZEM GYÖRÜI
1 drb. 20 f. 6 drb 1 k.
Postán 20 fill. portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszerertárában valamint orvosi drogeriákban stb.

Apró hirdetések.

MELYIK nemcs lelkü helybeli vagy vidéki úri nő venne magához egy tisztességes teljesen magára hagyatott intelligens árva leányt, ki segítségére lenne háztartása vezetésében, szórakoztatná, zenéhez ért s ruhazataról maga gondoskodik. Teljes címmel és információval kérnék válaszolni „Hála“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába. 2323

AZ UJKERTBE 19. és 20. számú szőlő eladó. Értékezhetni Bethlen utca 29. 2239

TÖBB nemes faj galamb együtt páronként eladó Mester utca 3. sz. 2321

VARRÓGÉP Wöhler féle kovásból használt olcsón eladó. Bim a kiadóban. 2319

SÉTA-kertben szőlő 11 villával eladó. Cim a kiadóban. 2265

ELADÓ jövedelmező csinos ház csapos kúttal, csinos udvarral Csillag utca 30. szám. 2320

INTELLIGENS fiatal ember keresek olajfestmény arckép megérendelések szerzésére helyben és vidéken. Tájékoztató eladásához st. fix fizetést és procentet adok, ért. kezni: festő-

DARABOS utca 40. szám alatt özevgy urnónél házi koszt kapható. 2187

NAPERNYŐK

órlási választékban
és feltűnő

olcsó árak mellett

BOSZNAY J. és TSA

divatruházában

Debrecen Kossuth-u. 5.

A cégünknel vásárolt ernyők behúzatát, ha az egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul újonnan behúztatjuk.

Uradalmi vaj, tea vaj,
Liptai gyenge turo

* naponta friss kapható *

Deutsch Lajos

fűszerkereskedésben. 836

Debreceni szőlő és bortelmlő szövetkezet

kitűnő borai:

Asztali veres 1 liter	30 kr.
Ezer jó ó bor 1 liter	34 kr.
Rizling 1 liter	38 kr.
Finom peccsenve bor 1 liter	40 kr.
Szövetkezeti Siller 1 liter	35 kr.
Muskotaly 1 liter	48 kr.
Tramini 1 liter	60 kr.
Rajnai Rizling 1 üveg	50 kr.
Chateau Debrecen 1 üveg	58 kr.
Veres asszu 1 üveg	58 kr.
Fehér asszu 1 üveg	108 kr.

mint egyedüli árusító!

Váray József kereskedésében

kapható

Debrecen Pácz V rosi bérház. 835

Nyári kert megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomásra hozni, hogy a Vigkedvő-Mihály-u. 67. szám alatt a Rucához címzett vendéglőben, ma szerdán este zenével egybekötött nyári kert megnyitást rendezek, a hol jó magyar konyha, meleg és hideg ételek ugyszintén tisztán kezelt ermelléki és boszkai borok és frissen csapolt hordós sör minden órában kaphatók. A n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván magamat számos látogatást kérve maradtam kitűnő tisztelettel

Neumajer Jánoskné,
vendéglős.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár

Órlási szőnyeg raktar!

Gyapju függönyök,

Csipke függönyök,

Ágy- és asztalterítők,

Flanell takarók.

! Linoleum gyári árban !

VÁSZONÁRU

fehérneműek, valamint siffonok és paplanpedovásznak, virágos és csikos osnivatok, damaszt étkező és azsúr kávé terítékek, damaszt- és frottír törölközők, törölkendők és nankingok, valamint kész női fehérneműek és paplanok

legolcsóbb szabott árban.
Nőruha divat vásznakból mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓÁRUK!

nőruhára: budai kékfestő voalok osmanosi sava ah, indis fulard, batiszt, atlasz szatin. 120 cm széles sima színes francia batisztok, himzett és azsúr batisztok, angol zefírek, és szerbvásznak.

legolcsóbb szabott árban.
Kész női ruhák és bluzok, himzett batisztban,

Kész fehérneműek

vászon, sifon és batiszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsószojnyak, sima és himzett kész ágyuzatok, selyem, lüszter és cloth alsó szoknyák, karton, casmir és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.
Férfi ingek, lábravalók, hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, és divat zsebkendők

Brassói szövet

férfi és gyermek ruhákra valamint angol férfi ruhaszövetek, tennis kemék, nyári mosó szövetek, hozzávaló bélsárak, turista ingek

legolcsóbb szabott árban.
férfi ruha szövet mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Napernyők!

francia P. D. jogyü fűzők, arofátyol divatövök, osipke, és selyem sálók, batiszt és osipke gallérok, nyakkendők, keztyűk, gyöngy és bőr divatáskák, osipke, szalag, selyemkendők

legolcsóbb szabott árban,
Harisnyák, nők, férfiak gyermekek részére állandó nagy választékban.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára
Debrecen, Rózsa utca 1. szám.

Alapítva 1842. évben.

Kiadó üzlethehelyiség.

Piac utca 72. szám alatt (Dr. Lukács-féle sarokházban) egy Piac utca felőli nagy üzlethehelyiség azonnal kiadó. Felvilágosítás kapható

Dr. Lukács ügyvédi irodájában,
Debrecen, Piac utca 38. szám alatt.

Divatos fekete és színes

NAPERNYŐK.

angol, zefír, selyem és csipke
BLOUZOK

nagy választékban

Kontsek Kornél

női és úri divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

Minták kívánatra készséggel küldetnek.

421

A Winkler-é

VILLAMOS SZÍNHÁZ

a vásártéren.

Ma szerdán még itt soha nem látott képek kerülnek színre. Tisztán minden rezgés nélkül. Teljesen új műsor.

Maga az élet működik a vászonon.

Legújabb felvételek, gazdagon színezett képek.

A napokban érkezik meg egy vizlő vadászat Dél nyugot Afrikából. Eredeti felvétel. Minden előadásnaponta érkező újdonság műsoron kívül lesz bemutatva.

Minden nap új műsor.

Helyárak: I. hely 60 fillér II. hely 40 fillér, III. hely 20 fillér.

Előadások kezdete d. u. 3-tól este 11-ig óránként

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy összekötésben állok a párisi, berlini, londoni és philadelphiai cégekkel, azon szempontból, hogy itt létem ideje Debrecen nemes város műpártoló közönségének naponta új és változatos műsorrel tarthassak előadást.

Gepeket és filmek a tulajdonosnál kaphatók.

Villamos áramot saját 20 lóerejű gőzgénnel szolgálja.

Jegyek előre válthatók Schvarcz ur dohánytözdéjében városházzal szemben.

Tisztelettel

Winkler Lambert,
tulajdonos.

Hirdetmény.

Mindazon zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt, május hó 31-én d. u. 3 órakor

hatósági kiküldött jelenlétében eladatnak

Különösen figyelemztetik a t. c. közönség arra, hogy ezen árverésen több briliánt fűzők és briliánt gyűrűk továbbá nagymennyiségű női felöltők stb. kerülnek árverés alá.

Debreceni közeli zálogkölcsön Intézet r.-t.

Megye székhelyén egy 45 év óta fennálló jó forgalmu

vaskereskedés,

melynek évi forgalma 80-100,000 korona más vállalat miatt előnyös feltételek mellett eladó Értekezhetni Rákóczi utca 3. szám alatt.

Ruha tisztítását

úri és női öltönyökben kifogástalanul teljesíti

Marx Flórián,

központi vegyészeti ruhatisztító
Debrecen,

Varga utca 16. szám. 817

SZŐNYEGEK

jutta, spárga, hollandi, kidermünster tapasztry, veloux, futó és szalon szőnyegek minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butorszövetek és creppek, viaszkos vászon.

legolcsóbb szabott árban.

ágy és asztalterítők

szövet és osipke függönyök, stórok.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg-áruháza,
Debrecen, Rózsa utca 1. szám.

Alapítva 1842. évben.

Eperjesi cserép kályhák

elősmert legjobb minőségben

továbbá:

Fűzőedények, takarékkonyhák, épület vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek revolverek és peronospora fecskendők nagy választékban

a legjutányosabb árban kaphatók

Kovács Gyula

vasüzletében

a „Bika” szálloda mellett

Apró hirdetések.

Levelezés.

„SZÖKE ASSZONY“ levele van a kiadóba.

Ajánlat.

KI tanítana vitagyorsírás? Jelentkezhetni délután 1-3 óráig. Piac-utca 58. házfelügyelőnél.

ISTALLO (jelenleg Eszterházy gróf) 6 lóra, kocsiszinnel, legénylakással augusztus 1-re kiadó. Értekezni lehet Péterfia-u. 71 sz. alatt.

OSINOSAN bútorozott külön bejárati szoba esetleg azonnal is kiadó. Kossuth-u. 58. ajtó 6.

Permetezéshez legökéletesebb és legolcsóbb az országszerte elősmert legjobb 10 versenyen első díjjal kitüntetett a Veréb István által Debrecen, I. Szappanos utca 10. sz. alatt gyártott pótszabadalmazott „Sugár“ permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HARISNYAKÖTŐ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

HAJ HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Mocan Ferenc fodrasz, Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

HELYI készítményű harisnyákban nagy választék. Ugyiszintén színes cipőhöz vagy alkalmi harisnyák gyors megkötése és harisnyafejelések a legszébbre készíttetnek Marton Gyulánál Piac-utca 9. 1125-2

AJÁNLKOZIK egy ügyes fodrasznó hazakhoz. Darabos utca 52. sz. 2316

EGY bútorozott szoba június 1-re kiadó. Domb utca 9. szám. 2314

EGY gyermektelen uri családnál jó házi koszt kapható kihordásra is. Domb u. 9. 2313

SZÓPOS gyermek dajkaságba kiadó. Vállalkozó jelentkezzék Vigkedvű Mihály-u. 14. 2312

Kereslet.

FIATAL kereskedő segédek kezdő fizetéssel felvétetnek Löwy F. cégnél. 2318

ÜZLETI irodában alkalmazást nyerhet egy megbízható, lehetőleg ovadékképes nyugalmazott hivatalnok. Cim a kiadóba. 2315

EGY ügyes nős, ovadékképes fiatal ember keres szódavizelárusító, vagy pénzbeszedő, vagy kisebb irodában napdijas állást. Cim a kiadóhivatalban. 2305

FÜSZERKERESKEDŐ segéd ügyes detalista főtéri üzletben az o nali belépésre alkalmazást nyer. Cim a kiadóhivatalban. 2304

BORBÉLY segéd azonnali belépésre kereste ik, Csapó-utca 88. 2288

ASZTALOS tanoncok teljes ellátással vagy fizetéssel felvétetnek Klaskovits és Tarsa asztalos telep Postakert 4. sz.

JÓ házból való fluk vasbutorlakatos tanoncnak felvétetnek. Ugyanott egy festék törő keresetűk állandó alkalmazásra. Debreceni Vas- és Rézbutorgyár részvénytársaság. 2242

GYAKORLOTT varó leányok jó fizetéssel felvétetnek. Pecsirta-u. 19. 2233

PINCÉR tanonc felvétetnek Dréher sörözőnek Piac utca 45. 2222

Eladás.

EGY könnyen kezelhető mosógép eladó. Megtekinthető Deák Ferenc-utca 6. 2297

EGY új fűszer berendezés eladó Sas-utca Rosenberg kávéház. 2295

NAGY SZEPESÉN 6 és fél nyilas föld komoly szándékból meghatározva eladó szabadkézből. Értekezhetni lehet Szappanos-utca 17.

CSAPOKERTBE II. járason Magyar-utca 18-ik sz. 700 négyszögöl jókárba lövő szőlő eladó, 80 frt. lakbert és 15-20 hektoliter bort évente hoz, ára 1700 frt., értekezhetni Varra-u. 88.

NYARALÓ, remek díszkert 4 szobás lakással verandával és külön eselédakkal postakert főúton eladó. Bővebb értesítést Bathyan-y-18. alatt nyerhető. 232

UJ-FEHÉRTÓN Szunyoghy Miklósnának 20 darab hizott sertése eladó. 2302

ELADÓ adómentes ház, 6 év óta fennálló korlátlan italmérés, tőzsdével, 5 szoba és minden mellékhelyiséggel álló uri lakással, 400 négyszögöl nemesfajú szőlővel, gyümölcsösökkel. Az üzlet évi jövedelme 1200 frt. Ára 5000 forint melyből 2400 frt. teher maradhat. Cim a kiadóban. 2317

A MACSON 100 hold I. ma fekete föld épületekkel eladó. Cim a kiadóban 2293

Áron Miksa

Dreher Antal kőbányai serfőzdéjének vezérképviselője Debrecen és vidékére.

Van szerencsém tisztelt vevőimmel és a fogyasztó közönséggel tudatni, hogy söröspalackjaim teljesen légmentes elzárásra sikerült a „The General Bottle Seal Syndicat Limited“ London-i cég szabadalmát a helybeli piac részére kizárólagos használattal megnyernem.

A „Seal“ (pecsét) légmentes elzárás előnye:

1. A legnagyobb tisztaság, mert a parafadugó moszatja nem juthat a sörbe.
2. Az üveg szájának teljesen légmentes és nagy feszítés (cca 2-3 légnyomás) elleni elzárása, ami a sörben levő szén-sav elillanását teljesen lehetetlenné tévén, a sör hosszabb időn át nem veszti el kellemes üdítő ízét.
3. A legnagyobb biztonság kamisítás ellen, mert az üveg elzárása csupán az ezen célra szerkesztett géppel eszközölhető.
4. Dacára a légmentes elzárásnak, a palack egy szeggyel is a legkönnyebben felbontható.
5. Tetszetős külső, könnyű kezelés.

Az üveg keresztmetszete.

A Seal-dugóval elzárt üveg.

Midőn még a fogyasztó közönség szíves figyelmét felhívom arra, hogy akár a fentemlített rendszerű elzárással, akár a cégbé-égetétes parafa dugóval ellátott üvegekben valódi „Dreher“-féle ser csupán az az itt látható védjegyes címkéssel kapható, — magamat a nagyérdemű vevőközönség szíves pártfogásába ajánlván, vagyok

Kiváló tisztelettel

ÁRON MIKSA

A legjobb sör a „Seal“ dugóval dugaszolt palacksör.

A ki eddig eredménytelenül játszott az osztálysorsjátékon
A ki még egyáltalán nem kísérelte meg abban szerencséjét
A ki tényleg főnyereményhez akar jutni
A ki pontos és előzékeny kiszolgálásban akar részesülni, az forduljon bizalommal a legnagyobb szerencsegyűjtődéhez
GAEDICKE bankházához.

I. osztály huzása már május hó 23. és 25-én.

Ezen huzásokhoz ajánlunk:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad sorsjegyet
12.—	6.—	3.—	1.50 koronáért.

A pénz beküldéséhez szükséges postal befizetéslapok ingyen s bérmentve.

GAEDICKE

bankház

BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 11.